

stigende renter, bliver det dyrere at bo i Danmark, fordi huslejen stiger, og når der spekuleres på de internationale valutamarkeder, stiger f.eks. renten på mit statsgaranterede studielån, selv om jeg ikke kan forstå hvorfor. Erhvervsvirksomhederne får en dyrere kassekredit og skal betale dyrere lån, når de skal investere, som følge af en spekulation, der intet har med deres virksomhed at gøre, og det er en trafik, der især rammer de små, som er afhængige af det lokale pengeinstitut.

Det paradoksale er, at vi er blevet vore egne spekulanter. Meget af spekulationen foregår for vore egne penge. Det er jo i høj grad pensionsformuerne, de store pengetanke, der agerer på Børsen med køb og salg i takt med det globale marked. De skal forsvare formuen, forrente den højest muligt, og derfor skal de følge de internationale svingninger på finansmarkederne.

Men hvorfor skal vi bruge vore egne penge til at spekulere mod os selv? Hvorfor skal vi lade vore egne penge gå via markedet og derved få dem prissat på det internationale kapitalmarked med dets uforudsigelige svingninger? Hvorfor laver vi ikke nogle helt andre konstruktioner, hvor boliglån, lån til erhvervsvirksomheders fornuftige og nyttige formål, almindelige lån til lønmodtagere, studielån osv. flyttes væk fra markedet og over i nogle særlige kreditinstitutioner, hvor der udlånes fra f.eks. pengetankene og pensionskasserne til en fast rente, som er fri for spekulanternes hærgen og deres påvirkning af renten?

På den måde kunne vi faktisk fjerne en betydelig del af de problemer, der er opstået som følge af de frie kapitalbevægelser, og genvinde lidt af det tabte råderum uden at bryde nogen EU-regler og uden at skulle spørge i Bruxelles. Vi kunne også løse et af de problemer, som jeg har bemærket at bl.a. De Radikale påpegede på deres årsmøde, nemlig vanskelighederne med at få lån i randområderne, fordi kreditforeningerne siger nej. Vi kunne også løse det problem, at man ikke kan få lån til miljøforsøg i realkreditinstitutterne.

Det, jeg lige har antydnet her, er ikke hele Enhedslistens politik. Det er nogle konkrete forslag til at begrænse spekulationen, begrænse skadevirkningerne af spekulationen og udvide demokratiet på spekulanternes bekostning. Noget i denne retning burde der kunne samles et bredt flertal for, og vi lytter naturligvis gerne, hvis andre har forslag, der går i samme retning.

Jeg skal afslutte denne ordførertale med at

fremstille følgende forslag på vegne af SF og Enhedslisten – og det burde måske slutte med ordene »Marianne Jelved, Politiken den 27. december 1994« i parentes:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer,
- at de frie kapitalbevægelser har betydet en kraftig svækkelse af regeringens og Folketingets indflydelse på samfundsøkonomien og medført færre handlemuligheder i den økonomiske politik,

opfordres regeringen til at undersøge mulighederne for at begrænse spekulationen og fremlægge forskellige forslag til, hvordan de demokratiske handlemuligheder kan udvides.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 24).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i de videre forhandlinger.

Per Kaalund (S):

På Socialdemokratiets vegne kan jeg sige, at vi kan tilslutte os økonomiministerens besvarelse af forespørgslen.

Vi kan konstatere, at det går godt for dansk økonomi. Der sker et opsving, bl.a. takket være regeringens økonomiske politik, og dette opsving er afgørende for fremgang og øget beskæftigelse.

Vi anser det for at være af stor betydning, at Danmark har et velfungerende kapitalmarked, og der er jo også gennem de senere år fjernet en række restriktioner, bl.a. via EU's kapitalliberaliseringsdirektiver. Danmarks stilling er afhængig af den internationale økonomi, og derfor støtter vi økonomisk samarbejde, bl.a. ved gensidig økonomisk overvågning af landenes økonomier.

Socialdemokratiet er selvsagt imod spekulanter og spekulation i de emner, der diskuteres i dag, altså spekulation i den danske krone med efterfølgende valutauro. Vi vil selvfølgelig medvirke med de midler, vi har til rådighed, for at undgå og begrænse dette. Vi ønsker selvfølgelig også gerne at se på, om der er nye muligheder, nye midler og nye metoder, der kan begrænse den slags uheldige forhold. Men jeg kan med